

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVII.

GIRONA, X MAIG M.CM.XXVI.

NVM. CLXXXVI

La glòria de Pau Casals

UI, d'entre nosaltres, gosarà a parlar, en sentit crític, d'un recital de violoncel de Pau Casals? Quan el geni ha assolit una alçària impossible de superar, aleshores el noble ministeri de la Crítica cal exercir-lo solament en un elevat sentit narratiu o en un alt fervor de lloa, per tal que sia digne del qui ha tingut la virtut d'espiritualitzar la nostra vida.

Aquesta consideració ens la suggerí l'emoció produïda pel gran artista qui, com una gràcia dels déus, regalà les nostres oïdes i ens desvetllà els més purs i humans sentiments abismant-nos en una filosòfica cordialitat i fent devenir memorable l'audició de la vetlla del darrer jorn d'abril, la qual, per a nosaltres, té la valor d'una efemèride.

Aquest home superior qui, en vida, ha aconseguit ja la màxima visió de l'immortalitat; aquest home per al qual no té secrets l'instrument que domina, que coneix a bastament la tècnica i quan interpreta una profunda sensibilitat guia el seu cor i ens transfigura el seu rostre psíquicament, és el qui en un desdoblament heroic ens fa ofrena de la quintaessència de son esperit, car ell copsa en l'harmonia del silenci els misteriosos moments d'eternitat.

És que jamai el propi Beethoven podia somniar una tan excelsa interpretació de l'adagi de la sonata en *la*, com la que ens oferí el Mestre; aquella

impecable interpretació que ultrapassà els límits de la perfecció mateixa? Pot concebre's un més genial intèrpret del verb musical emprat pels clàssics compositors? Ningú, fins als nostres temps, ha infós en la nostra ànima una tan viva adoració i una tan poderosa fe en l'art d'Euterpe com aquest inimitable estil·lista, màgic evocador que fa reviure miraculosament el llenguatge dels més incògnits ritmes universals.

No sabríem imaginar-nos un major dolor que el d'ésser condemnats, per sempre, a perdre l'esperança d'oír, d'en tant en tant, a qui ha elevat el violoncel a un encís sobrenatural, el regne del qual es diria que no pertany a aquest món visible.

El nostre esperit, que li és deutor dels més bells lluminosos ensomnis, avui no sap expressar, amb mots suficients i efusius, la gratitud que li inspira aquest home altíssim que de cada partitura dels grans mestres en fa una veritable creació i de cada execució una meravella de dicció inefable, arribant a una conjunció ideal de creador i executant, donant-nos la sensació plena de la possessió de la Bellesa definitiva.

J. THARRATS

De concerts

Concert d'Homenatge a Juli Garreta

OTES les entitats culturals de la Catalunya tota, associant-se al dol per la pèrdua del plorat Juli Garreta, han organitzat actes d'homenatge. Les Associacions de Música complint un deure, han també testimoniats la admiració que per el músic eminent sentien, i en els actes celebrats ens han ofert la obra d'En Garreta en tots sos aspectes i modalitats.

Aquesta obra conjuntal, coneguda i apreciada pel seu justíssim valor, ens fou donada a nostre ciutat pels artistes Mercè Plantada, Blai Net, Costa i «La Principal», de La Bisbal, en concert extraordinari de la A. de M.

A Mercè Plantada anava confiada tota la primera part del programa, i en un recull de «lieds» ens oferí les excel·lències del seu art. No hi cabia pas millor interpretació ni més emoció; el conjunt de perfeccions de les quals n'està en plena possessió nostre preeminent liederista, donaren a la obra de la primera època d'En Garreta tota la bellesa i la màxima expressió.

Blai Net i Costa foren els intèrprets del *Concert* en sol menor, obra escrita per a orquestra i violí, i transcrita la part orquestral al piano pel mestre Toldrà. La transcripció és innegable que suposa un treball de les majors dificultats i que En Toldrà ha sabut resoldre-les talentosament i amb cura; mes cal reconèixer que pert en grandiositat i que la seva construcció queda debilitada; perdent aquella bellesa que tan adorna el cos orquestral, que és tal com concebí son autor. En Toldrà féu no obstant una obra meritíssima, fruit dels profunds coneixements que posseeix.

En parlar de la execució del *Concert*, per En Blai Net han de anar nostres primers elogis. Una vegada més hem vist en ell el pianista de pulcra dicció posada a prova sens efectismes i actuant sempre amb aquella naturalitat que encanta. Al parlar del violinista Costa ho havem de fer aquesta vegada amb certes reserves. Des de aquestes mateixes columnes havem testimoniat al violinista notable paraules de admiració arran dels diversos concerts donats a nostre ciutat, i és que allavors se'ns presentava amb un programa de obres que encaixaven a son temperament profundament emotiu, i en aquell gènere que ell amb talent sabia escullir, hi estava admirablement situat. Ara fou donada al violinista una obra que podríem dir obligada, i que per les seves dimensions de tecnicisme creiem estar en lo just en judicar no se ajustava pas a la seva modalitat. El *Concert* d'En Garreta es per ésser executat pels virtuoses del violí i aquesta qualitat de la qual no està pas en ple domini En Costa, havia de donar la conseqüència lògica de que el primer i tercer temps del *Concert*, per les seves dificultats de mecanisme, apareguessin amb poca claretat i manca de puresa en la afinació.

Completava el programa sis sardanes que el mestre les anomenà: «Flor de Neu», «Isabel», «A En Pau Casals», «La Pastora Enamorada», «Pastoral» i «Juny», totes elles executades per la cobla notabilíssima «La Principal», de La Bisbal. Aquestes dançes son altres tants poemes simfònics, i es allà on En Garreta se hi entregava amb tota la seva ànima. Les seves sardanes són la obra d'un enamorat fervent i el que més ha de immortalitzar-lo. Mai com ara les havíem pogut apreciar amb tota sa esplendor, i es que tampoc les havíem sentides tan admirablement interpretades per cap cobla com «La

Principal», de La Bisbal. Aquesta agrupació rebé en la festa de homenatge els honors de la consagració com a la primera de nostres cobles. Aportaren a la festa un ver amor per la obra d'En Garreta i un treball de profunda compenetració. És una cobla senzillament notabilíssima, que per la seva fusió entre la fusta i el metall, justesa no solament de afinació, si que també de sonoritat entre el tiple i tenora, han fet d'aquella entitat una cobla que'n serà la admiració de tots els públics intel·ligents.

El entusiasme fou gran i ben merescut i els aplaudiments sorollosos foren la aprovació més manifesta a la obra d'homenatge al gran músic i que en vida fou l'amic de cor En Juli Garreta.

Recital Montserrat Moner

Ateneu de Girona, la nostra primera entitat cultural ens presentà en son estatge social a Montserrat Moner, pianista de condicions ben estimables, dotada de un ben regular tecnicisme que irà dominant sens cap esforç proseguint amb sos estudis començats amb fortuna. L'interessant programa de obres de Scarlatti, Bach, Debussy, Chopin, Albèniz i Falla fou per la ben celebrada pianista executat amb bon criteri i escola acurada, produint-nos la impressió grata de que la jove pianista avui en formació, assolirà sens dubte un bon lloc en el difícil art que conrea. La seva tasca fou compensada per ben merescuts aplaudiments.

T. SOBREQÜÉS

Els concerts de l'Orquestra Pau Casals

A han sortit els ben interessants programes de la sèrie de concerts que sota la direcció del mestre Pau Casals donarà la seva famosa orquestra en la present temporada de primavera.

Cinc grans audicions simfòniques són anunciades per al present mes de maig, en las quals col·laboraran concertistes tan famosos com la pianista francesa Mlle. Blanche Selva, i el violoncel·lista català En Gaspar Cassadó. També pendrà part en una audició, l'acreditat Orfeó Gracienc, que dirigeix el mestre Balcells.

En compondre els programes, s'han cercat determinats objectius artístics que sens

dubte seran ben rebuts dels nostres filharmònics. Un d'aquests serà la commemoració del primer centenari d'audicions de l'Orquestra Pau Casals amb un programa ben triat i extraordinari. Un altre concert serà consagrat completament a honorar la memòria del malaurat músic nostre Juli Garreta. Un altre es dedicarà a presentar les més importants interpretacions que en la música alemanya ha tingut el «Faust», de Goethe, entre les quals excel·leix la grandiosa «Simfonia Faust», de Liszt, sens dubte la seva obra capdal, que fa tants anys no ha estat executada en els nostres concerts. Una altra audició serà consagrada a la música francesa, prenent-hi part l'eminent pianista Blanche Selva, en el programa de la qual es donaran a conèixer al nostre públic, obres de Debussy, Vincent d'Indy i Witkowski, aquest darrer, director del Conservatori de Lió i important compositor inconnegut fins avui de nosaltres. Per últim, el celebrat violoncel·lista Gaspar Cassadó, deixeble d'En Pau Casals, es revelarà com a compositor, i executarà un important concert per a violoncel i orquestra, que ha acabat de compondre, i que per la seva vàlua musical no dubtem que produirà una gran impressió en el nostre públic.

En el repertori, tan selecte com acostuma a fer-lo el mestre Casals, hi ha importants obres de Bach, Beethoven, Schuman, Wagner, Liszt, Brahms, Cèsar Franck, Ricard Strauss, Vincent d'Indy, Debussy, Witkowski, Korngold i Respighi; d'aquest darrer, el magnífic poema simfònic «Els Pins de Roma», que tan d'èxit obtingué en els darrers concerts del Liceu, i serà força interessant poder sentir-lo sota l'acurada direcció del mestre Casals.

Orígens del Jazz

LS americans ho afirmen: nasqué a la 31 avinguda al Cafè Schiller. El propietari de l'esmentat establiment, Sam Have, havia contractat un negre: Jasbo Brown, per tal de divertir els clients. El dit negre, extremadament traçut, tocava diversos instruments. Ara bé: quan havia menjat poc, l'artista que ens ocupa executava melodies tranquil·les, plàcides, melangioses. Però quan les begudes començaven a fer llurs inevitables efectes, Jasbo Brown, joíós, bufava, aleshores, un instrument, en rascava un segon, en colpejava un tercer, n'agafava un altre, etc., i engegava, així, sons imprevistos, cacofònics, divertidament nous i innegablement vertiginosos. El xibarrí que aquell home creava era extraordinari. I ja no cal dir que, com tots els negres, Jasbo Brown tenia un admirable sentiment del

ritme. I les seves improvisacions... d'home víctima de la beguda, divertien els aficionats. I tothom aplaudia el músic negre, tothom i'engrescava, per tal que fes encara, musicalment, més xibbarri, més follies... Ara bé: el bon negre del cafè Schiller tingué aviat imitadors. I arreu eixiren altres negres que armaven encara més soroll, més tabola (sempre, però, amb un fons rítmic) que el negre, una mica boig, de Nova York. I els americans aplaudiren. Avui, però, ja no són únicament els americans que aplaudixen, que riuen, que s'engresquen; ja és un xic tothom... «hélas», i arreu del món, I així nasqué, llegim, el ja popular «Jaz».

Associacions de Música

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Sessió-homenatge a Juli Garreta.— Executants: Mercè Plantada, Costa, Blai Net i cobla «La Principal», de La Bisbal.—Obres: «La Rondalla», «Pastora enamorada», «Nydia», «A En Pau Casals» i «Pastoral», per la cobla «La Principal».—«Alpestre», «L'enamorat a l'enamorada», «Corranda», «Morta» (El relicari), «Primavera», «Orfe!» i «La cançó de l'aire», per Mercè-Plantada Blai Net.—«Concert» en *sol menor* (reducció a piano per Eduard Toldrà), per Costa-Blai Net. — «Llicurrella», «Isabel», «Sardana de la Suite» (Inèdita), «Pedregada» i «Juny», per la cobla «La Principal».

—Sèptim concert, curs segon. Executants: Quartet Rédelé, de Brussel·les. Obres: «Quartet» en *sol major*, Haydn; «Quartet» en *fa major*, Dvorak; «Tres novel·letes», Glazounow.

PALAMÓS.—II curs, VII concert. Executants: Ivonne Canale, violinista; Federic Longás, pianista. — Obres: «Sonata» en *la major*, César Frank; «Xacona», Vitali; «Romança», Schumann; «Valz», Chopin; «Caixeta de Música», Liadow; «Jota», Longás; «Berceuse», Schubert; «Tango», Arbós; «Ronde des Lutins», Bazzini; «Jota Aragonesa», Sarasate.

FIGUERES. — Curs III, concert VIII. Executants: Pau Casals, violoncel; Blai Net, pianista acompanyant. — Obres: «Sonata», Haendel; «Adagio», Bach; «Allegro Spirituoso», Senaillé; «Set variacions sobre un tema de Mozart», Beethoven; «Concert», Boccherini; «Filosa», Fauré; «Langsam», Schumann; «Goyescas», Granados; «Chanson Villageoise», Popper.

GIRONA. — Curs IV, concert VII. Executants: Pau Casals, violoncel; Blai Net, piano.—Obres: «Sonata» en *la major*, op. 69, Beethoven; «Concierto» en *la menor*, op. 33, Saint Saëns; «Air», Huré; «Papillons», Fauré; «Mazurka», Popper; «Langsam», Schumann; «L'abeille», Schubert; «Le cygne», Saint-Saëns, «Chanson villageoise», Popper.

IGUALADA. — Centre Catòlic i Congregació de Maria Immaculada i Sant Lluís Gonzaga. — Executants: Sants Sagrera, violoncel; Delfina Abadal, piano.—Obres: «Sonata» en *la*, Beethoven; «Fantaisie» Impromptu, Chopin; «Nocturn» en fa diesi, Chopin; «Arabesque» n.º 2, Debussy; «Jardins sota la pluja», Debussy; «Seguidilles», I. Albéniz; «Cants hebreus», Max-Bruch; «Scherzo», Buxó; «Després d'un somni», Fauré; «El titit, el fluviol i l'escarabat», Cassadó; «Allegro appassionatto», Saint-Saëns.

SABADELL. — Setè concert del curs setè.—Executants: Quartet Rédelé, de Brussel·les.

Noticiari

L'orquestra-cobla «L'Art Gironí» ha confiat la direcció al notable violinista A. Sags, artista que ha conquerit bons èxits a les més importants poblacions del estranger. Formà part com a un dels primers violinistes de la Orquestra Pau Casals, i son recents els èxits obtinguts en els concerts donats a nostre ciutat en la avui disolta societat musical «Athenea» i en el «Casino Gerundense».

Molt properament donarà un recital de violí al saló de música de la Casa Sobrequés, que confiadament esperem tindrà tota la importància.

La cobla «L'Art Gironí» ha fet doncs una notable adquisició.

§ SCHERZANDO es complau, des de les seves planes, en retre un homenatge de simpatia i admiració al pulquèrrim pianista Blai Net, el qual fou un excel·lent col·laborador del Mestre Casals en el gran concert darrer celebrat en el nostre primer coliseu.

§ Als bons amics de la Junta de la Associació de Música de Figueres els agraïm sincerament el convit que'ns feren per a assistir al concert del gran Pau Casals, organitzat per aquella benemèrita entitat. Circumstàncies imprevistes que ja coneixen aquells entusiastes propagadors i que no estava pas a nostre mà el evitar-les ni resoldre-les, ens privaren poguer assistir a manifestació tan esplèndida, que per son

valor incalculable tan honora a aquella Associació, per haver-la portat a felicitat i termini amb tanta abnegació i entusiasme.

Quedem reconeguts per la gentilesa tinguda en nosaltres i quedarem molt contents en poguer correspondre degudament.

§ En contestació al telegrama que dirigirem al mestre Pau Casals, felicitant-lo per haver sortit il·les del accident ferroviari de Llansà, havem rebut de l'il·lustre músic la adjunt lletra, que com tot lo que de ell ve, té una valor inapreciable:

«Barcelona 25 Abril 1926. — Estimat Sobrequès: Molt agraït a la seva afectuosa manifestació amb motiu de la catàstrofe de que he tingut la sort d'escapar. Li renovo amb aquest motiu la expressió del meu afecte i consideració. — PAU CASALS.»

§ Les Associacions de Música de Vich i Vilafranca del Panadès, han confiat els pròxims concerts, corresponents al mes de Maig, a la cantatriu catalana Mercè Plantada.

§ El violoncel·lista Bernardi Gàlvez ha donat amb èxit grandiosos cinc concerts a París i a Londres. Diu la premsa professional com *Le Monde Musical*, *Le Courrier Musical* i *Comedia*, de París i *Daily Telegraph*, de Londres, que és un violoncel·lista de valor, virtuós i de càlida dicció. Entre altres obres espanyoles executades, interpretà «La Egloga», de Pau Casals, i que segons *Le Monde Musical*, de París, fou ovacionat el intèrpret, constituint l'acte un homenatge a l'autor.

§ El notable pianista català Ricard Viñes, tan allunyat sempre de Catalunya, vindrà el mes de Maig per a donar quatre recitals a les Associacions de Música de Sabadell, Olot, Figueres i Palamós.

CIRCULARS I OBRES REBUDES

Del mestre A. Terrés.—Manger-Fox, per a sextet.

§ Del mestre J. M.ª Navarro.—Beauty-Fox, per a orquestrina.

§ De la cobla-orquestra «La Principal», de Tortellà. — Representants: A Puntí i M. Llansa.

§ Del mestre En Josep M.ª Vilà, oferint les noves sardanes: «La Rosius» i «La Pubilleta», per a cobla i també per a quintet.

§ De la orquestra «Moderna Artística», de Barcelona. — Director: S. Torrents. Professors: M. Torrents, Gravalosa, Jordà, Morales, Sort, Sastre, Sendrós, Llovell, J. i V. Arenós.

IMPREMTA

DALMAU CARLES, PLA. S. A.

GIRONA